

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd a starých jazyků

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky: Jaroslav Brož

Autor/autorka práce: Petr Jurkulák
 Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
 Název práce: Novozákonní impulzy pro současné manželství a rodinu
 Vedoucí práce: Mireia Ryšková
 Rozsah práce: 58 tištěných stran (65 NS)

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐

B. Obsahová kritéria

Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Z volby tématu práce je zřejmé autorovo přesvědčení, že biblické, konkrétně novozákonní texty obsahují pojetí manželství, které patří k trvalému pokladu křesťanské nauky, již je možno aplikovat na manželství v současné době, i když výraz "impulzy" v názvu práce působí spíš jako ne zcela závazná "inspirace". Autor tím chtěl asi naznačit, že vedle esenciální složky manželství, která je neměnná, existují i určité prvky této základní společenské instituce, které nabývají různých podob a forem podle té které kultury. Stabilitního prvku manželství ve všech kulturách a epochách si je student vědom, jak to vyjadřuje v samotném cíli práce: "ukázat trvalý a nezpochybnitelný význam manželství a rodiny..." (s. 7).

Struktura práce je explicitně vyjádřena v metodě: komentář příslušných biblických textů a komparace s pojetím manželství v době antické (s. 7); této metody se autor důsledně drží. Otázkou je pak vlastní zpracování. Vzhledem k omezenému rozsahu bakalářské práce nelze její široké téma zpracovat jinak, než jak to student provedl, totiž formou přehledového, místy až encyklopedického a nutně selektivního pojednání. Práci nelze upřít poctivost a jistá důslednost. Je třeba však poukázat na slabou stránku tohoto přístupu, totiž absence dějinného rozlišování určitých stádií instituce manželství a rodiny. Řecko-římská společnost a období dějin Izraele/Židů jsou časové natolik rozsáhlá a komplexní období, že instituci manželství v nich nelze snadno popsat jen stručným synchronním pohledem. Proto takový pokus nutně zůstává fragmentovaný, a tím částečně zkreslující skutečnost.

V kapitolách týkajících se biblického pojetí manželství a rodiny autor pracuje s primárními prameny, tj. biblickými texty v českém překladu, které jsou správně zvoleny. Neprovádí soustavnou exegezi, ale následný shrnující komentář obvykle vyjadřuje podstatu jejich poselství. Navíc konzultuje dostupnou odbornou literaturu v češtině, a to jak slovníky a encyklopedie, tak biblické komentáře a některé dílčí studie.

Stylistická a formální stránka práce je dobrá. Jurkulák píše věcně a srozumitelně, dokáže dobře shrnovat získané poznatky. Jediným výraznějším nedostatkem je používání čárek ve větách a souvětích, které mnohdy neodpovídá pravidlům české gramatiky. Při citování použité literatury student také někdy nemá úplně jasno, kdo je skutečný autor titulu a kdo je pouze editor celé řady (např. u titulu "Evangelium podle Jana" v řadě Sacra Pagina je autorem komentáře F. Moloney a D. J. Harrington je pouze editor celé komentářové řady; nebo v případě Pentateuchu Českého liturgického překladu není J. Brož editorem celého díla, ale pouze jedním ze spoluautorů knihy - zde ovšem studenta omlouvá fakt, že autorské podíly nejsou nikde v publikaci jasně uvedeny). Možná trochu nesrozumitelná je věta na str. 40: "Následujícím vtažením odkazu na stvoření Gn 3,16 do textu o nové dimenzi bytí je mezi manžely nastolen nový vztah." Odkaz na Gn 3,16 je patrný z následující věty, ale jakou souvislost se stvořením zde autor práce zamýšlel? Nebo tu měl student na mysli odkaz na Gn 2,24, který je v závěru pavlovského textu Ef 5 citován?

Jistě by si také zasloužila většího rozvedení klauzule v Matoušovských verzích o nerozlučitelnosti manželství "parektos logú porneias" (mimo případ smilstva); v exegetických výkladech existují různá řešení. - V češtině je k tomuto problému dostupná například dobrá lingvistická studie Paula Mankowského ("Dominical Teaching on Divorce and Remarriage: The Biblical Data") v publikaci R. Dodaro (ed.), *Remaining in the Truth of Christ*, San Francisco: Ignatius Press, 2014, s. 36-63, dostupná v českém překladu.

Celkově práce působí jako velmi ucelené zpracování zadané tematiky. Student prokázal, že zvládl základní metodologické postupy biblistické práce a schopnost samostatně zpracovat zvolené téma. Proto jeho práci rád doporučuji k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

- 1) Funkce manželství v pavlovské ekleziologii.
- 2) Levirátní manželství.

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 15. srpna 2019

Podpis: